

ОУ „Св. Патриарх Евтимий“
гр. Велико Търново

**ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПРЕДУЧИЛИЩНО
ОБРАЗОВАНИЕ**

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА
НА ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА „А“
ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 г.**

Изготвил:

Ст. учител:

Албена Щаракова

Утвърдил:

Директор:

Ивелина Дачева



Програмната система е неотменна част от Стратегия за развитие на ОУ „Св. Патриарх Евтимий” за периода 2024-2029 г. и реализира част от подцелите и дейностите на ценността на училището и глобалната цел при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

ОСНОВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА УЧИЛИЩЕТО

1. Поддържане на високо качество и ефективност на учебно-възпитателния процес, в съответствие с изискванията на ДОС и стратегия на МОН за развитие на образованието в Република България за отваряне на европейското образование към света.
2. Осигуряване на качествена възпитателно – образователна услуга в ПГ за цялостно развитие на децата и подготовка за училище чрез прилагане на адекватна и гъвкава програмна система съобразно променящите се специфики за всяка учебна година от висококвалифицирана, мотивирана и загрижена педагогическа общност в доминиращите условия за прилагане на игрова дейност и екологосъобразно поведение.
3. Осигуряване на всеки ученик висока степен на функционална грамотност в областта на ИТ и чуждоезикова комуникативна компетентност.
4. Изграждане на естетически усет към заобикалящата среда.
5. Разширяване на автономността на субектите в училище.
6. Хуманизация на процеса на образование.
7. Иновативност и творчество.
8. Толерантност и позитивна етика.
9. Развитие и поддържане на физическа работоспособност и подготовка за активен и здравословен начин на живот.
10. Модернизирани на материалната база.
11. Иновативно училище с екологична насоченост- опазване на околната среда и природно наследство.

Основите подходи на педагогическо взаимодействие в настоящата програмна система са: игров, ситуационен, действено-практически, комуникативен, хуманистичен, личностно-ориентиран, които образуват комплексен подход, който гарантира правото на глас, изказване и задаване на въпроси от страна на детето и практическо реализиране на творческите идеи и инициативи.

ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА „Златно ключе“ на изд. Бит и Техника е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко образователно направление, чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование (2016г.) и Наредба № 5 и Държавните образователни стандарти за предучилищното образование – ДОС (2016г.).

Приоритети

- Образователно съдържание, включващо **ключови** за децата **знания, умения и отношения** по образователните направления и връзката между тях.
- Връзка и **проходимост** между всички възрастови групи в детската градина, както и към образователния процес в училище.
- Ефективна система за **проследяване на резултатите** от процеса на усвояване на знания, умения и отношения.

Концептуални цел

Основна цел: Цялостно развитие на детето и създаване на условия за изява на индивидуалния му потенциал и емоционално благополучие.

Водещи цели:

1. Осигуряване на образователен процес, съобразен с образователните направления и образователните ядра, определени от ДОС (2016г.).
2. Осигуряване на взаимодействие между дейностите на детето, в съответствие с задачите по образователни направления и образователните ядра към всяко направление.
3. Приложение на основни и допълнителни подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразени с възрастта на децата и постигане на компетентностите, определени в ДОС за предучилищно образование.
4. Активното присъствие на игрови ситуации и игрови подходи в образователния процес по всички направления.
5. Осигуряване на баланс между Програмната система – от една страна и от друга – необходимостта от перманентно усъвършенстване и актуализиране на стратегията за развитие на детската градина (ПП в училище).

Проследяване на резултатите от образователния процес

1. Целта е да се установи равнището на знанията и уменията по всички образователни направления на децата от четвърта подготвителна група в началото и в края на учебната година и готовността им за постъпване в първи клас.

2. Проследяването на резултатите от образователния процес има следните **задачи**:

- да се проверява ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- да се проследяват резултатите от образователния процес: по образователни направления; общо за детската група; по отношение на всяко дете;
- на базата на тези резултати да се планира образователния процес по дейности и образователни направления;
- да се осъществява съобразеност на образователния процес с индивидуалните особености или специалните образователни потребности на децата.
- Обработване, представяне и анализ на резултатите от изследването.
- Формулиране на изводи и препоръки.

3. **Средствата** за проследяване на резултатите от образователния процес се прилагат:

- **Текущо**: чрез ситуации, включени в хорариума по отделните образователни направления.
 - **На принципа „вход – изход“**: чрез ситуации – също включени в хорариума на образователното направление, в началото и в края на учебната година.
- Средствата, чрез които се проследява текущото състояние на децата, както и образователния процес са част от програмната система „Златно ключе” на изд. Бит и Техника. Това включва индивидуален картон (диагностичен тест), познавателни книжки, портфолио.

4. **Основите подходи на педагогическо взаимодействие в настоящата програмна система са:**

✓ **Хуманно – личностен подход**:

- Личният опит е в основата на субективния опит – детската градина осъзнава и систематизира стихийния опит на детето;
- Възпитанието и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на словесните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники;
- Придобиване от детето на културни компетенции чрез водещата игрова дейност;
- Търсене на индикатори за вътрешната динамика на игра и усвояване, на познание и креативност;
- Осигуряване на самоактуализацията на индивидуалността – стабилност, присъединяване и приемане, самоуважение и толерантност;

✓ **Рефлексивен и ценностно – ориентиран подход**:

- Развитие на самооценка, самоконтрол – саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи;
- Интегриране на всички процеси на взаимодействие, които развива

детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции;

- Стимулиране на межкултурната рефлексия в европейското образователно пространство;
- Комуникативно – експресивен и креативен подход;
- Разчита се на неформални контакти, общи желаниа, идеи и проекти;
- Подпомага се индивидуалната експресивност на детето;
- Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването;
- Развиват се комуникативни умения, уменията за самопредставяне и за работа с другите Ситуационен подход::
- Създават специално организирани ситуации, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие;

✓ **Комплексен подход:**

Всички главни и подпомагащи социално - педагогически фактори действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни;

✓ **Индивидуален подход:**

Съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие;

✓ **Дейностен подход:**

На детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;

5. **Методи** – предлагат начини за съвместна дейност и обучение между учителя и детето, чрез които се овладяват педагогически адаптиран социален опит по отношение на опознаването на обекти и явления, значението и използването им в практиката и възможностите за опериране, изпробване и преобразуване в процеса на специфичните детски дейности.

- **Наблюдение** – основен метод. То е процес на целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания.

Цели на наблюдението:

- Опазване индивидуалното развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености;
- Планира индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения;
- Проследява настъпилите промени при децата през учебната година;
- Периодично уведомява родителите за развитието на детето в ПГ.

Видове:

- Наблюдение, в което учителят не участва – Задачата при този вид наблюдение е учителят само и единствено да наблюдава и проучва автентичността на детето в обичайните естествени условия и действия в детската група, без да се включва в разговор с него или да се намесва по някакъв начин в ситуацията, което би могло да повлияе на неговото поведение;
- Наблюдение, в което учителят е участник – Задачата на този вид наблюдение е учителят наблюдател да участва в дейностите на детето (дава разяснения, задава насочващи въпроси, използва езика на тялото и др.)

➤ **Познавателна задача**

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

- Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието;
- Задачи със свободен отговор се използват при установяване на изпълнителски умения – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

➤ **Продукти от дейността на децата**

По време на цялостния престой на децата в детската градина, чрез активно участие в различни видове дейности, създават различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и

хартиени модели и др.) Част от тези модели могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, а други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите на образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

➤ **Социометрични методи**

Всяка детска група има свой облик, който е повлиян от взаимоотношенията между децата вътре в групата и от подходите на детските учители. Социометрията описва и анализира социалните взаимоотношения и структурата в група с помощта на социограма и социоматрица.

Посочените приоритети, концептуални цели, структурирането на тематичното разпределение по групи и образователни направления, както и проследяването на резултатите от образователния процес са важна част от стратегията за развитие на ПГ в училище, характеризираща се със следните основни аспекти: мисия и визия, ценността на нагласите, поведението и глобалната цел на педагогическия екип.

Форми на педагогическо взаимодействие

Основна форма: Педагогическа ситуация

Четвърта - 17	БЕЛ	3
	Математика	3
	Околен свят	2
	Изобразително изкуство	2
	Музика	2
	Конструирание и технологии	2
	Физическа култура	3

Забележка: Според Наредба №5 от 03.06.2016г., минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите по чл. 28, ал. 2 е 17.

Основните форми на педагогическо взаимодействие се осъществяват в 32 седмици, считано от 15.09.2025г. до 29.05.2026г.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

**Седмично разпределение
Подготвителна група „А“**

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
1. Изобразително изкуство. 2. Български език и литература 3. Физическа култура	1. Български език и литература. 2. Физическа култура. 3. Математика. 4. Околен свят.	1. Математика 2. Музика. 3. Конструиране и технологии.	1. Български език и литература. 2. Физическа култура. 3. Математика. 4. Изобразително изкуство.	1. Околен свят. 2. Конструиране и технологии. 3. Музика.

Дневна организация

Основните и допълнителни форми се обединяват от дневната организация на подготвителна група за ЗПО.

Час	Основни и допълнителни форми
8.00 – 8.30ч.	Допълнителна форма на педагогическо взаимодействие (Прием на децата, игри, дейност по избор)
8.30 – 8.50ч.	Допълнителна форма на педагогическо взаимодействие (Подвижни игри и спортни занимания)
8.50 – 9.20ч.	Основна форма на педагогическо взаимодействие (Педагогическа ситуация)
9.30 – 10.00ч.	Основна форма на педагогическо взаимодействие (Педагогическа ситуация)
10.00 – 10.15ч.	Допълнителна форма на педагогическо взаимодействие (Подкрепяща закуска, почивка, игра)
10.15 – 10.45ч.	Основна форма на педагогическо взаимодействие (Педагогическа ситуация)
11.00 – 11.30ч.	Основна форма на педагогическо взаимодействие (Педагогическа ситуация)
11.30 – 13.00ч.	Допълнителна форма на педагогическо взаимодействие (Изпращане, игри, дейности по избор, допълнителна активност, работа със специалисти, консултации с родители)

Празничен календар

Подготвителна група „А“

Месец	Допълнителна форма	Дата	Отговорник
Септември	Родителска среща за организиране на учебната година	09.09.2025г.	А. Щаракова
	Празник „Училище, здравей!“ – откриване на учебната година	16.09.2025г.	А. Щаракова и родителски актив
Октомври	„Благодатна есен“ „Ден на народните будители“	31.10.2025г.	А. Щаракова и родителски актив
Ноември	„Седмица на бащата“ „Ден на християнското семейство“	03.11.-07.11. 21.11.2025г.	А. Щаракова и родителски актив
Декември	„Коледен базар“ „Добре дошъл, Дядо Коледа!“	23.12.2025г.	А. Щаракова и родителски актив
Януари	„Празник на ОУ „Св. Патриарх Евтимий“	19.01.2026	А. Щаракова
Февруари	„Апостоле, от теб се учим всички!“ „Работилница за мартеници с баба“	17.02.2026г. 27.02.2026г.	А. Щаракова
Март	„Седмица на майките“ „Мама има празник“ Световен ден на водата	02.03.-06.03. 05.03.2026г. 20.03.2026г.	А. Щаракова и родителски актив
Април	„Чук, чук, яйчице!“ Световен ден на Земята	03.04.2026г. 22.04.2026г.	А. Щаракова
Май	„24 май“ – празник на буквите	24.05.2026г.	А. Щаракова
Юни	Тържествено закриване на учебната година		А. Щаракова и родителски актив

1. Допълнителни форми, които са извън дневната организация на подготвителна група

- В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от посочените в чл. 28, ал. 2, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето.
- Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.
- Допълнителните форми се организират както в учебното време по чл. 12, ал. 1, така и в неучебното време по чл. 13.
- Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в ПГ, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата.

2. Годишно тематично разпределение (в платформа „Школо“)

Тематичното разпределение по образователните направления за всяка възрастова група се характеризира с:

Ритмично и балансирано разпределение на образователното съдържание по *теми, месеци и седмици*.

Принадлежност на всяка тема към съответно *образователно ядро*.

Очаквани резултати от целенасочената работа по всяка тема.

Пособия от образователната система „Златно ключе“ на изд. Бит и Техника, подходящи за дейности на детето към съответната тема.

3. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Предучилищното детство е основополагащ и много важен период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето на тази възраст са възрастните (родители и екипът на училището), които оказват съдействие и подкрепа на детето в неговото израстване и развитие. Чрез предучилищното образование се полагат основите на учене през целия живот.

Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва както деца със СОП; деца, които се отличават по етнос, култура, непълни семейства, деца отгледани от един родител или от други членове на семейството, или настойници, така и талантиливи деца. Всички тези деца, израснали в различна среда и култура – имат специфични и специални потребности. От друга страна темата за приобщаване трябва да

бъде разгледана през различните призми – морална, духовна, етична и образователна.

В резултат на сътрудничество и взаимодействие между учители – родители - педагогически специалисти - партньори от различни институции, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

3.1. Цел на механизма на взаимодействие

Да се изгради работещо партньорство и добра координация за разширяване на контактите и сътрудничеството с родители, родителски активи, институции и обществени организации.

3.2. Основни задачи

- Създаване на среда, в която децата да се чувстват спокойни, уважавани, ценени, обгрижвани и обичани.
- Целенасочена съвместна дейност между ПГ и семействата на децата, осигуряваща единен подход в разкриването на обкръжаващия детето свят и постоянна взаимна информация за цялостното му развитие, за неговите интереси и потребности.
- Постигане на качествено високо ниво в общуването и взаимодействието между субектите на предучилищното образование: дете – учител - родител.
- Детето се поставя в центъра на уникален социален кръг от човешки взаимоотношения – учител – родител - педагогически специалисти - институции и обществени организации;
- Сътрудничеството като стратегия полага основите на механизмите за работа в екип - сработване и съвместяване. Развиват се умения за съобразяване с другия, контрол, самоконтрол, оценка, самооценка за всички участници.

3.3. Очаквани резултати

- Утвърждаване на ОУ „Св. Патриарх Евтимий” като образователна институция, в която деца, учители и родители са равностойни партньори;
- Предоставяне възможност за равен старт на всяко дете в прехода му към училищна степен на образование;
- Създаване на условия за изява на творческите, музикалните и физически способности на децата и активно участие на родителите в този процес.

3.4. Форми на взаимодействие между училището (ПГ) и семейството, участниците в предучилищното възпитание и образование

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на училището има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

3.5. Формите на сътрудничеството между ПГ и семейството са обединени в две групи:

- *индивидуални форми на сътрудничество:*
 - Индивидуален разговор между родителя и учителя;
 - Индивидуална консултация – провежда се по утвърден график, със заповед на директора; по инициатива на учителя или родителя;
 - Други индивидуални форми – устно съобщение (чрез телефонно обаждане) или писмено съобщение (email, чат, sms);
- *групови форми на сътрудничество:*
 - Родителска среща;
 - Групи за подкрепа на родителите – съвременна форма за групова подкрепа – чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.
 - Тренинг с родители – тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогично общуване между учителя и участващите родители;
 - Заседания на Обществения съвет в ОУ „Св. Патриарх Евтимий.

3.6. Други форми на комуникация с родителите

1. Ежедневни консултации с цел запознаване на родителите с физическото и емоционалното състояние на децата им.
2. Информационни табла със съобщения за предстоящи дейности и събития (в електронна среда).
3. Сайт и Фейсбук страница на училището
4. Фейсбук група на групата.
5. Портфолио на детето.
6. Родителски срещи - запознаване с дневния режим за първа смяна; попълване на нормативни документи; съставяне на родителски актив; запознаване с Правилника за дейността на училището (съобразно ЗПУО), училищния учебен план, условията и реда за опазване на безплатните учебници и учебни помагала и опазването на МТБ; организация на дейностите и събитията за предстоящия период; отчет на дейността до момента.

7. Открити моменти от живота на детето в ПГ – педагогически ситуации, празници и развлечения, „отворени врати“ за родителите във всеки удобен за тях момент от режима;
8. Обучения, беседи, лекции, анкети.
9. Празници, работилници и развлечения.
10. Съвместни инициативи за създаване на добра среда за възпитание, обучение, социализация и отглеждане на децата в подготвителна група.
11. Запознаване на родителите с резултатите от проследяване постиженията на децата по образователни направления в началото и в края на учебната година.

3.7. Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в ПГ е друга изключително важна форма на сътрудничество. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания, за които се изработват планове от учителя. Родителите могат да участват и в образователния процес – чрез включването им в основни форми на работа в ПГ.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- На ниво група – във формата на родителски актив, комитет и др.
- На ниво детска градина/училище – във формата на Настоятелство.

Непрекъснатото сътрудничество и взаимният обмен на информация с родителите е възможен, ако педагогът умее:

- ефективно да говори;
- ефективно да слуша;
- да бъде позитивен.

Това означава високо ниво на комуникативни умения, гъвкаво използване на разнообразни способности за общуване, отчитане на чувствата, преживяванията и очакванията изразени в поведението на родителите.

За постигане на цел е важно още в началните етапи на педагогическата практика да се опита:

- Да се проучат различните модели на семейни отношения и тяхното влияние върху поведението на децата;
- Да се изпробват и оценят ефективността на различните модели за общуване с деца и родители с оглед доминиращият емоционален тон;
- Обмисляне и прилагане конкретни подходи за неформални контакти с определена цел.

Всичко това е много важно, както за родителите, така и за педагозите, но най-вече за децата.

Семейството, като уникална възпитателна среда, и детското заведение, като специфичен възпитателен феномен, не трябва да се противопоставят, нито да се схващат като взаимозаменяеми. Те трябва да бъдат равнопоставени и разглеждани като взаимодопълващи се, защото дават на детето това, което е необходимо за правилното му личностно развитие.

Взаимодействието между ПГ в училище и семейството трябва все повече да се усъвършенства, за да убедим родителите, че при нас децата се развиват и живеят щастливо!

3.8. Сътрудничество между ПГ и други педагогически специалисти и институции подпомагащи дейността на ПГ и училището

Формите на сътрудничество с различни специалисти и институции могат да бъдат индивидуални консултации, групови срещи, съвместни празници, клубове, кръжоци и др.

В ПГ на училището се осъществява взаимодействие с логопед, психолог, педагогически съветник, ресурсен учител и педагогически специалисти от начален и прогимназиален етап.

4. Безопасност на движение по пътищата (БДП)

Учебна програма по Безопасност на движение по пътищата в Подготвителна група „А” за учебната 2025/2026г. (Приложение)

5. Преходни и заключителни разпоредби

1. Тази Програмна система е разработена на основание Закона за предучилищно и училищно образование/в сила от 01.08.2016г./ Наредба № 5 /03.06.2016г. за предучилищно образование, обн. ДВ. бр.85 от 2 октомври 2020г, ДОС, Насоките, дадени от МОН за разработване на програмна система.

2. Програмната система е неделима част от Стратегията за развитие на училището за периода 2024-2029 г.

3. Програмната система е отворена. Актуализацията ѝ става единствено и само след решение на Педагогически съвет и със заповед на директора /В началото на всяка учебна година/.

Актуализирана и приета с решение на Педагогическия съвет.
Протокол № /09.09.2025год.